

‘Ο εύχαριστως τρωγόμενος. Συνών. γλυκόφαγος.

γλυκοφάσολο τό, ἐνιαχ. γλυκοφάσοντο Πελοπν. (Κλουτσινοχ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὐσ. φασόλι.

Ποικιλία φασιόλου τοῦ δύοιου οἱ χέδρωπες (λεπίδες) δὲν φέρουν νεῦρα ἐνιαχ. Συνών. ἄνευρα φασόλια, μπαρμπούνια.

γλυκοφεγγιάζω ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. γλυκόφεγγω κατ’ ἐπίδρ. τοῦ βραδύαζω.

1) Ἀπροσ., ἐπὶ τοῦ χρόνου κατὰ τὸν δύο. ἀρχίζει ν’ ἀνατέλλῃ ἡ ἡμέρα, λόγῳ τοῦ ἀπαλοῦ ἡ γλυκοῦ χρώματος Λεξ. Δημητρ. Συνών. γλυκόφέγγει, γλυκοχαράζει.

2) Τρώγω τὰ πρωτόλεια καρπῶν “Ηπ.: Γλυκοφέγγιασες κεράσια; Συνών. καλωσαριότερα, νιατερά, ξεφεγγιάσια; Συνών. καλωσαριότερα, νιατερά, ξεφεγγιάσια.”

γλυκοφέγγισμα τό, Λεξ. Βάιγ. Κορ., Γαλλογραμικ. Λεξ., 101 Βλαστ. 363.

Ἐκ τοῦ ρ. γλυκόφέγγω. ‘Ο πύπ. καὶ εἰς Σομ.

1) Τὸ λυκόφως Λεξ. Βάιγ. Κορ., ἔνθ’ ἀν. ‘Η σημ. καὶ εἰς Σομ. 2) Τὸ λυκωγές Λεξ. Βλαστ., ἔνθ’ ἀν.

γλυκοφεγγοβολοῦσα ἐπιθ. θηλ. Δ. Σάρρ., Εύριπ., Ιππόλ., 12.

Μετ. τοῦ ἀμάρτ. γλυκόφεγγοβολῶ, μεταπεσοῦσα εἰς χρῆσιν ἐπιθετ. Πρ. “Ανθ. Παπαδόπ. εἰς Αθηνᾶν 37 (1925), 18 κ.έ.

‘Η φέγγουσα, ἡ φωτίζουσα κατὰ τρόπον ἀπαλόν, εὐχάριστον: Ποίημ.

“Ηρπαξεν | ἔταν καιρὸς ἡ γλυκοφεγγοβολοῦσα Αὐγὴ μέσος” ’ς τοὺς θεοὺς τὸν Κέφαλον ἀπὸ ἔρωτα.

γλυκοφεγγουρίζω ἀμάρτ. γλυκοφαγγούριζω Κ. Χρηστομ., Κερέν. κούκλ., 77 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. φεγγούριζω, παρὰ τὸ δύο. καὶ φαγγούριζω.

Διαφαίνομαι ἀμυδρῶς, ἀπαλῶς, μόλις ἔνθ’ ἀν.: Κ’ οἱ καιροὶ ποὺ γλυκοφαγγούριζοντες ’ς ἀπόσκια γλαυκά.

γλυκοφέγγω πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. φέγγω.

Ἐκπέμπω φῶς ἀμυδρόν, ἀπαλόν, φέγγω γλυκά πολλαχ.: ‘Η ἀνατολὴ γλυκόφεγγε πάρον ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ βοννὰ ποὺ ἔκρυβαν τὰ οὐρανοθέμελα Κ. Θεοτόκ., Καραβέλ., 47 ‘Σ τὴν ψυχή τον θὰ γλυκόφεγγη καὶ τὸ ἄγριο τὸ φάντασμά μου. Γ. Ψυχάρ., Τὰ δυὸς ἀδέρφ., 458 || “Ἄσμ.

Γλυκοχαράζει ἡ αὐγὴ καὶ γλυκοφέγγη ἡ μέρα “Ηπ. (Πρέβ.)

Γλυκοχαράζει ἡ ἀνατολὴ καὶ γλυκοφέγγει ἡ δύση “Ηπ. (Τζουμέρκ.) Κέρκ. (Σιναρᾶδ.) κ.ά.

Γλυκοχαράζοντα βοννὰ καὶ γλυκοφέγγη ἡ μέρα “Ηπ. (Ριζοβ.) || Ποίημ.

Γλυκοφέγγει ἀπ’ τὴν θυρίδα|τοσ’ “Αγιας Τράπεζας τὸ φῶς Δ. Σολωμ., 65.

“Ωρα γλυκεὶ τῆς χαρανγῆς ὅπου ξυπνάει ἡ πλάση, ποὺ γλυκοφέγγοντα οἱ κορφές, μανδολογοῦν οἱ λόγγοι Κ. Κρυστάλλ., Εργ. 1,216.

Γλυκοφέγγει ἡ αὐγὴ ’ς τὸ κρεββάτι, ποὺ σὰν μῆρος ἡ προή της σκορπειέται

Μ. Μαλακάσ., Συντρ. “Ονειρ., 16. Συνών. γλυκόχαρας ἡ ἡμέρα. Καὶ ἀπροσ., ἀρχίζει γλυκόχαρας ἡ ἡμέρα, νὰ ξημερώνη Κέρκ. (Άργυρᾶδ.) κ.ά. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: “Ἄσμ.

“Ἄσμα τα, γιατὶ ἐγλυκόφεξε καὶ λάλησε τ’ ἀηδόνι, γιατὶ μᾶς κοινονάρουντε οἱ ἀτιμοι γειτόνοι Άργυρᾶδ. || Ποίημ.

Γλυκοφέγγει, καὶ τ’ ἄστρο τ’ αὐγούλας σημαδεύει πῶς ὁ ἥλιος προβαίνει

I. Ζαμπέλ. εἰς Ανθολ. Η. Αποστολίδ., 95.

Τότες ἀποτραβεῖσταντε σὺν πέντε καὶ σὺν δέκα νὰ ξαπλωθοῦν, νὰ κοιμηθοῦν ὡς που νὰ γλυκοφέγγῃ

X. Χρηστοβασ., N. Εστ. 11 (1932), 676. 2) Μεταφ., ἐμφανίζομαι, ὑπάρχω εἰς τὸ στερέωμα Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 120: Ποίημ.

Καὶ δοξασμέν’ ἡ μνήμη σας νὰ γλυκοφέγγη αἰώνια.

γλυκοφέλυκο τό, Κέρκ. (Σιν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὖσ. φελύκι.

Τὸ φυτὸν Ράμνος ὁ εὔθρωντος (Rhamnus frangula) τῆς οίκογ. τῶν Ελαιιδῶν (Oleaceae).

γλυκοφέρνω σύνηθ. γλυκοφέρνοντο Σκῦρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκά καὶ τοῦ ρ. φέρνω.

1) Κυριολ., εἰς τὴν μετοχ. γλυκοφέρνοντος, αὐτὸς ποὺ φέρεται, μεταφέρεται ἡ ἔρχεται κατὰ τρόπον ποὺ προκαλεῖ εὐχάριστησιν Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ. 2, 88 — N. Εστ. 21 (1936), 132: Ποίημ.

Καὶ πῶς χαρήκαμε τὴν ζέστη|γλυκοφέρνοντος ἀπὸ τὸ τζάκι Κ. Παλαμ., ἔνθ’ ἀν.

“Ερχονται μὲ τ’ ἀπόβραδο — δειλὲς σκιές ἐκστατικὲς μὲ τῶν ὀνείρων τὴν προή γλυκοφέρνοντος

N. Εστ., ἔνθ’ ἀν.

2) Μέσ., συμπεριφέρομαι κατὰ τρόπον λεπτὸν ἡ εὐχάριστον Γ. Ψυχάρ., “Ονειρ. Γιαννίρ., 398: “Ισως γιὰ τοῦτο τὸ ἀνίψια της προσπαθούσαντε μὲ κάθε τρόπο νὰ τῆς γλυκοφέρνοντος. 3) Γλυκίζω, είμαι γλυκύς πως τὴν γεῦσιν σύνηθ.: Αὐτὸς τὸ φαῖ — τὸ κρασὶ γλυκοφέρνει σύνηθ. Τό λεγε πιότερο ἀπὸ φόβο γιὰ τὰ σῆκα καὶ τὰ σταφύλια της, ποὺ ἀρχίσαντε νὰ γλυκοφέρνονται. Συνών. γλυκά τεράζω, ἀντίθ. ξινάζω, ξινοφέρνω, πικρά τεράζω, πικροφέρνω.

γλυκόφθογγος ἐπιθ. Σ. Σκίπ., Κάλβ. μέτρ., 49.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὖσ. φθόγγος.

‘Ο παράγων ἀπαλούς, μελωδικούς φθόγγους ἡ δάκουγόμενος εὐχάριστως: Ποίημ.

“Απαλόφθωνη, ἐφτάχορδη | λύρα δὲν ἔχω, δῶρο

τῶν Μουσῶν τοῦ Ελικῶντα | μὲ τραγούδια γλυκόφθογγα

νὰν τὴν ρυθμίζω.

Συνών. βλ. εἰς λ. γλυκόστρομος.

γλυκοφίλημα τό, πολλαχ. γλυκοφίλημαν Λυκ. (Λιβύσσος.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὖσ. φίλημα. ‘Ο πληθ. γλυκόφίληματα καὶ εἰς χιφον τοῦ 16ου αι.

Κατασπασμός, γλυκύ, περιπαθές φίλημα πολλαχ.: “Ἄσμ.

'Ο πλάτανος θέλει νερὸν καὶ ὁ πεῦκος θέλει ἀέρα
καὶ ἡ κόδη γλυκοφίλημα πρωΐ καὶ μεσημέρι
Κρήτ.

"Οσ' ἄστρα εἶναι 'ς τὸν οὐρανὸν καὶ δύσες γλυκεῖς μπουγρέ-
λες,
τόσα γλυκοφιλῆματα τσί δημορφες κοπέλες
Ζάκ.

Τὸ βράδυ γλυκοφίλημα καὶ τὸ πρωΐ σ' ἀφίνει
Θεσσ. (Τρίκ.)

Τὸν πιδί μ', μαρῷ-μαρή, | πάει στὴ στρούγγα γιὰ τυρί,
γιὰ τυρί γιὰ τρίματα, | γιὰ γλυκονφιλῆματα!
(βρυξέλ.) Στερεζλ. (Κολάκ.) || Ποίημ.

Χίλια γλυκοφιλῆματα σοῦ στέρω τὴν ἡμέρα
μὲ τοὺς ἀνθρώπους δὲ μπορῶ, ἀλλὰ μὲ τὸν ἀέρα
Μ. Μινώτ., Τραχιούδ., 2.25.

γλυκοφιλητό τό, Κρήτικ. Ἐστ., τεῦχ. 18 (1950), 18.

'Εκ τοῦ ρ. γλυκοφιλῶ.

Γλυκύς, περιπαθής ἀσπασμός: *K'* ἡ ψυχούλα τους ἡ ἀγρῆ
τρέφεται πάλι ἀπ' τὸ γαρούρισμα καὶ ἀπὸ τὸ γλυκοφιλητὸ τῆς
μαννούλας τους.

γλυκοφίλητος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. γλυκοφιλῶ.

1) Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὸ φίλημα εἶναι γλυκός, εὐχάριστον, ἡδονικὸν ἔνθ' ἀν. 2) Ὁ λίαν ἀγαπητός, ὁ πολυφύλητος Λεξ. Δημητρ.: *Γλυκοφίλητό μου παιδάκι!*

γλυκοφιλί τό, ἐνιαχ. γλυκονφιλί Μακεδ. (Χαλκιδ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ οὔσ. φιλί.

Γλυκοφιλήμα, τὸ δόπ. βλ.: "Άσμ.

Σ' ἔστειλα κ' ἔνα μαντήλι μ' ἵκατὸ φλουριά
καὶ ἀπ' τὴν ἄκρη τού μαντήλι τὰ γλυκονφιλιά.

γλυκοφιλεῖ ἡ, Πελοπν. (Μεσσην. Ξηροκ. κ.ἄ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκός καὶ τοῦ ούσ. φιλία, παρὰ τὸ
δόπ. καὶ φιλιά.

"Ἐρως, ἐρωτικὴ ἀγάπη ἔνθ' ἀν.: *Εἴχαρε γλυκοφιλεῖς Πελοπν.* (Ξηροκ.)

γλυκοφιλοῦσα ἐπίθ. θηλ. "Αθ. Θράκ. (Ξάνθ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Τῆν. — Α. Παπαδιαμάντ., Χριστουγενν. διηγ., 59
Α. Παπαδόπ., 'Αθηνᾶ 37 (1925), 132. — Λεξ. Βλαστ. 407
Πρω. Δημητρ.

Μετοχ. τοῦ ρ. γλυκοφιλῶ, μεταπεσοῦσα εἰς χρῆσιν
ἐπίθ. Πβ. Α. Παπαδόπ. 'Αθηνᾶ 37 (1925), 180 κ.έ.

'Η γλυκέως, στοργικῶς φιλοῦσα, ἐπὶ τῆς Παναγίας, ἥτις
εἰκονίζεται φιλοῦσα τὸν Χριστὸν ἔνθ' ἀν.: *Παναγία* ἡ γλυκο-
φιλοῦσα Τῆν. 'Η Παναγία ἡ γλυκοφιλοῦσα ἔκαμε τὸ θάμα
της Λεξ. Δημητρ. β) 'Η ἡδέως, περιπαθῶς ἀσπαζομένη Λεξ.
Πρω. Δημητρ.

γλυκοφιλῶ σύνηθ. καὶ Πόντ. ("Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.)
γλυκοφιλῶ Κρήτ. Πελοπν. ("Αργ. Γορτυν. Κορινθ. Ολυμπ.
Τρίκ.) γλυκοφιλῶ "Ηπ. (Κόνιτσ.) γλυκοφιλοῦ Λυκ. (Λι-
βύσσ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γλυκοθιοῦρο ἔντι Τσακων. (Μέ-
λλαν.) γλυκοφιλάω Μεγίστ. κ.ἄ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.
Παρατ. γλυκοφιλούντα 'Ερεικ. Κρήτ. γλυκοφιλῆγα Πελοπν.

(Γαργαλ.) γλυκοφίλον Ρόδ. γλυκοφίλεμον Ἰων. (Κάτω Πα-
ναγ.) Μέστ. γλυκοφιλείμαι σύνηθ. γλυκοφιλείοῦμαι Θράκ.
(Αἰν.) Κρήτ. Κύπρ. γλυκοφιλεῖδαι Θεσσ. (Τρίκκ.)

Τὸ Βυζαντ. γλυκοφιλῶ. Βλ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. Ε
109 (ἔκδ. Lambert) «ἀντάμα νὰ καθέζουνται καὶ νὰ γλυκο-
φιλοῦσιν». Πβ. καὶ Ἐρωτόκρ. Γ 1327 καὶ Ε 1281 (ἔκδ. Σ.
Ξανθουδίδ.)

Φιλῶ, ἀσπάζομαι τινα μετὰ γλυκύτητος, τρυφερότητος
ἔνθ' ἀν.: *Γλυκοφιλοῦσε τὸ παιδί - τὴ μάρτα - τὴ γυναικα
του σύνηθ. Παιδί μον, ζὲ γλυκοφιλοῦ Πελοπν.* (Κίττ.) *Γλυ-
κοφιλεῖ τὴ γυναικαν ἀτ' Πόντ.* (Τραπ.) *Γλυκοφιλῶ τ' ὅμ-
μάτα σ'* (ὅμμάτα = μάτια) *Πόντ. (Χαλδ.)* || "Άσμ.

Γιὰ μιὰ βραδυά τὰ χάλασε, γιὰ μιὰ Βούλγαροπούλα,
γιὰ νὰ τῆς πάρη τὸ φιλί, νὰ τὴν γλυκοφιλήσῃ
"Ηπ. (Πτζοβ.)

Νὰ ἥταν ἡ θάλασσα γυαλί, νὰ τὴν ἐπερπατοῦσα,
νά 'ορζουμοντ νὰ σὲ ἔβλεπα, νὰ σὲ γλυκοφιλοῦσα
Θράκ.

Γιὰ πές μον, Θεονίτσα, ἀποὺ σὲ 'γάπησε
καὶ ἀποὺ σὲ γλυκοφιλήγει, σὰν τί σοῦ χάρισε;
Ρόδ.

Σ τὴν ἀγκαλιά του ἔτριξι καὶ τοὺς γλυκονφιλοῦσι
Μακεδ. (Βόιον).

Θέλον νὰ βγάλων μιὰ φουρή, τοὺν τοῖχον νὰ τρυπήσων,
νὰ βγάλων μιὰ μιλαχρινή, νὰ τὴ γλυκονφιλήσων
Μακεδ. (Κοζ.).

Δὲν ἥταν ἀπὸ τὸν Θεὸν μιὰν ὥρα νὰ βρεθοῦσι,
νὰ ποῦσι λόγια ἐρωτικά, νὰ γλυκοφιληθοῦσι
Νίσυρ.

Κρῆμα 'ς τ' ἀέρι νὰ φυσᾶ καὶ τὰ δεδρὰ νὰ σοῦδαι,
κρῆμα 'ς τὰ δυό σου μάγοντα νὰ μὴ γλυκοφιλεῖσαι
Κρήτ.

"Ἐρας θεός μᾶς ἥπλασεν ἐσὲν τξέ' ἐμέν, τρυγόνα,
γιὰ νὰ γλυκοφιλεύμαστε 'ς τὰ δεῖλη τσαὶ 'ς τὸ στόμα
Κάλυμν.

Πονλ-λίμι μον ἀτσυνή'ητο μπγυός θὰ σὲ τᾶνη'ήθη;
μπγυός θὰ σὲ βάλῃ 'ς τὸ κλονβίν, νὰ σὲ γλυκοφιλήσῃ;
Χίος.

Τὴ σκάλα π' ἀνεβαίνεις ν' ἀνέβαινα τᾶ' ἐγώ,
σὲ κάθε σκαλοπάται νὰ σὲ γλυκοφιλιῶ
Πελοπν. (Τρίκκ.)

Τσ' ἐ νιός σὲ πόθον τό 'βαλε τσαὶ τίνε τσυνηγάει
μέσ' 'ς τ' ἀγκαλάτσα του τὰ δυό τίνε γλυκοφιλάει
Μεγίστ.

Τὸ Μαργάκι ἥβαστανε | τὰ πούλονδα δεμάτια,
μὰ 'γὼ τὸ γλυκοφιλεῖον μον | 'ς τὰ χεῖλη καὶ 'ς τὰ μάτια
Ιων. (Κάτω Παναγ.)

Νὰ πιάσω τὸν υγιούκαμ μον νὰ τὸν γλυκοφιλήσω,
νὰ πιάσω τὴν ἄγιαμ ποδιάν, τὸ αἷμα νὰ σφοντζίσω
Χίος (Πισπιλ.).

Γλυκοφιλεῖ τὸ Γιάννη doν καὶ τόνε κανακίζει
Κρήτ. ('Αρχάν.) || Ποιήμ.

Καὶ 'ς τὸ σπίτι τ' ἀραχνο | γυρνῶντας, ὡ ἀκριβέ μας,
γίνε ἀεροφύσημα | καὶ γλυκοφιλήσε μας
Κ. Παλαμ., Τάφ. 24

Γλυκοφιλήθηκαν κ' οἱ τρεῖς καὶ σφίξανε τὰ χέρια
Ι. Πολέμ., Χειμώνανθ., 133. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Λύ-
βιστρ. καὶ Ροδάμν., ἔνθ' ἀν. Πβ. 'Ερωτόκρ., ἔνθ' ἀν.

